

Uchwała Nr 4200/I/97/2021

I Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 12 maja 2021 r.

w sprawie opinii o możliwości spłaty przez Miasto Bieruń pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w kwocie 893.700,00 zł

Na podstawie art. 13 pkt 1, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305) – I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodniczący Tadeusz Stawowczyk

Członkowie Krystyna Zawiślak

 Bernadeta Dziedziak

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną** opinię o możliwości spłaty przez **Miasto Bieruń** pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w kwocie 893.700,00 zł - z uwagami zawartymi w uzasadnieniu do niniejszej opinii.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie:

Opinia o możliwości spłaty pożyczki przez Miasto Bieruń została wydana na wniosek Burmistrza Miasta Bieruń z dnia 12 kwietnia 2021 roku w oparciu o materiały obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego w okresie obejmującym zaciągnięcie i spłatę zobowiązania. Podstawą zaciągnięcia pożyczki jest uchwała Rady Miejskiej w Bieruniu Nr III/8/2021 z dnia 25 marca 2021 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na realizację „Programu

ograniczenia emisji na terenie miasta Bierunia” etap X. Zgodnie z uchwałą pożyczka w kwocie 893.700,00 zł zostanie zaciągnięta w 2021 roku z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu budżetu, w tym na zadanie pod nazwą „Program ograniczenia emisji na terenie miasta Bierunia” etap X. Zobowiązania z tytułu pożyczki zostaną pokryte dochodami własnymi Gminy Bieruń. Zgodnie z złożonym wnioskiem Burmistrza Miasta spłata pożyczki nastąpi w latach 2022-2026 wg. harmonogramu: 148.950,00 zł w 2022 roku, po 223.425,00 zł w latach 2023-2025 oraz 74.475,00 zł w 2026 roku.

Opinia o możliwości spłaty pożyczki została wydana po przeprowadzeniu analizy sytuacji finansowej Miasta Bieruń, w której wyniku ustalono, co następuje.

Budżet Miasta na 2021 rok, po zmianach zakłada:

- dochody ogółem	w kwocie	125.091.308,10 zł,
- przychody ogółem	w kwocie	13.803.390,24 zł,

w tym z tytułu:

- <i>wnioskowanej pożyczki</i>	<i>w kwocie</i>	<i>893.700,00 zł,</i>
- <i>emisji papierów wartościowych</i>	<i>w kwocie</i>	<i>5.500.000,00 zł,</i>
- <i>wolnych środków</i>	<i>w kwocie</i>	<i>5.225.457,19 zł,</i>

- *niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach*

kwocie *2.184.233,05 zł,*

- wydatki ogółem	w kwocie	134.796.462,26 zł,
- rozchody ogółem	w kwocie	4.098.236,08 zł,

w tym z tytułu:

- <i>wykup papierów wartościowych</i>	<i>w kwocie</i>	<i>2.600.000,00 zł,</i>
- <i>spłata kredytów i pożyczek</i>	<i>w kwocie</i>	<i>1.498.236,08 zł.</i>

Uchwała budżetowa Miasta Bieruń podjęta na 2021 rok wraz ze zmianami, zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305) określa limit zobowiązań zaciąganych kredytów, pożyczek oraz emisji papierów wartościowych (obligacji) na sfinansowanie planowanego deficytu w wysokości 6.393.700,00 zł, w którym mieści się zaciągane zobowiązanie.

Budżet na 2021 rok został zaplanowany z uwzględnieniem wymogu określonego w art. 242 wyżej wymienionej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Uchwalona wieloletnia prognoza finansowana wraz z jej zmianą przewiduje również zachowanie od 2022 roku zasady, według której planowane wydatki bieżące nie są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 powyższej ustawy.

Podstawą prognozowania wieloletniego w Mieście Bieruń jest uchwała Rady Miasta Bieruń Nr XVI/1/2020 z dnia 17 grudnia 2020 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Bierunia na lata 2021–2027 wraz z jej zmianami. W wieloletniej prognozie finansowej i jej zmianach zostały uwzględnione spłaty rat oraz koszty obsługi pożyczek i kredytów zaciągniętych w latach poprzednich oraz planowanych do zaciągnięcia, w tym pożyczki, której dotyczy niniejsza opinia, jak również wykup planowanych do emisji obligacji oraz wcześniej wyemitowanych. Znajduje to odzwierciedlenie w planowanych rozchodach, w których ujęto przypadające do spłaty raty kapitałowe i wykup obligacji oraz w planowanych wydatkach, które obejmują odsetki i dyskonto od poszczególnych rodzajów zobowiązań.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, uwzględniając regulacje zawarte w art. 9 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2500), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych zaciąganych lub emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2 - 4 i w art. 90 oraz innych długoterminowych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę powyższych zobowiązań, potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji oraz doliczonych na podstawie art. 244 ustawy o finansach publicznych zobowiązań współtworzonego przez jednostkę związku, do planowanych dochodów bieżących budżetu, przekroczy dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań. Wskaźnik ten w latach 2021-2025 wyliczany jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących o tytuły, o których mowa w art. 243 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz pkt 3 lit. a i c ustawy o finansach publicznych. Z kolei począwszy od 2026 roku powyższy wskaźnik obliczany jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji - dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących o tytuły z art. 243 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Przy obliczaniu powyższego wskaźnika zastosowanie mają również art. 15zob ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020

roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 z późn. zm.) oraz art. 79 ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz.U. z 2020 r. poz. 2400)

Z uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej Miasta Bieruń wynika, że w latach 2021-2026, tj. w okresie, w którym będzie następować zaciągnięcie i spłata pożyczki wraz z odsetkami – zostanie spełniona relacja określona w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, gdyż w każdym roku objętym prognozą planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu Miasta w stosunku do planowanych dochodów bieżących budżetu pomniejszonych o dotacje i środki na cele bieżące – nie są większe, niż dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań ustalony dla poszczególnych lat.

Obciążenia te aktualnie wynoszą:

- w roku 2021 – 6,00%, przy dopuszczalnym wskaźniku 17,65%,
- w roku 2022 – 5,90%, przy dopuszczalnym wskaźniku 14,37%,
- w roku 2023 – 5,94%, przy dopuszczalnym wskaźniku 9,21%,
- w roku 2024 – 5,54%, przy dopuszczalnym wskaźniku 9,41%,
- w roku 2025 – 5,22%, przy dopuszczalnym wskaźniku 11,63%,
- w roku 2026 – 3,72%, przy dopuszczalnym wskaźniku 11,48%.

Planowana w 2021 roku łączna kwota długu Miasta aktualnie stanowi 17,9% jego planowanych dochodów budżetowych, jednak w obecnej sytuacji Skład zwraca uwagę, na trudne do przewidzenia skutki społeczno-gospodarcze epidemii COVID-19 i wskazuje na konieczność optymalnego, a zarazem ostrożnego zarządzania długiem jednostki samorządu terytorialnego, gdyż planowane do zaciągnięcia zobowiązania nie powinny zagrażać realizacji zadań publicznych.

Skład Orzekający zwraca uwagę na występujący brak zgodności części danych zawartych w wieloletniej prognozie finansowej z budżetem Miasta Bieruń na 2021 rok. Pozycje wieloletniej prognozy finansowej, istotne dla wyliczenia wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych, muszą być bezwzględnie zgodne z uchwalonym budżetem i jego zmianami.

Skład również zaleca analizę danych prognozowanych na kolejne lata w wieloletniej prognozie finansowej, w szczególności danych wpływających na wysokość nadwyżki operacyjnej. Wykonana nadwyżka operacyjna z 2020 roku oraz planowana na 2021 rok znacznie odbiegają - tj. są znacząco niższe - od dotychczasowych realizacji tych przychodów w latach poprzednich. Należy zweryfikować prognozowane w latach następnych kwoty nadwyżek operacyjnych pod kątem możliwości ich realizacji na zakładanym poziomie - uwzględniając ustawowy postulat realistyczności danych zawartych w wieloletniej prognozie finansowej, sformułowany w art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Skład zastrzega, iż niniejsza opinia została wydana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa dotyczące finansów publicznych oraz bieżące dane obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku wystąpienia nowych nieprzewidzianych okoliczności, w tym niezrealizowania dochodów na zakładanym poziomie lub konieczności zaciągnięcia nowych, nieplanowanych zobowiązań, sytuacja finansowa jednostki może ulec zmianie.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **w terminie 14 dni** od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący I Składu Orzekającego

Tadeusz Stawowczyk